

# PRAWO GOSPODARCZE I HANDLOWE

redakcja naukowa Wojciech J. Katner

---

Szymon Byczko, Andrzej Jakubiec, Jakub Janeta  
Aleksander Kappes, Przemysław Katner  
Wojciech J. Katner, Bartosz Kucharski  
Urszula Promińska, Anna Rzetelska, Maciej Węgiński

---

2. WYDANIE POPRAWIONE I UZUPEŁNIONE

---



Wolters Kluwer

# PRAWO GOSPODARCZE I HANDLOWE

**redakcja naukowa Wojciech J. Katner**

---

Szymon Byczko, Andrzej Jakubiec, Jakub Janeta  
Aleksander Kappes, Przemysław Katner  
Wojciech J. Katner, Bartosz Kucharski  
Urszula Promińska, Anna Rzetelska, Maciej Węgierski

---

Zamów książkę w księgarni internetowej

**profinfo.pl**  
księgarnia internetowa

**2. WYDANIE POPRAWIONE I UZUPEŁNIONE**

---

*Stan prawny na 30 września 2018 r.*

Recenzenci

*Prof. dr hab. Joanna Kruczalak-Jankowska*

*Prof. dr hab. Wojciech Pyziół*

Wydawca

*Monika Pawłowska*

Redaktor prowadzący

*Grażyna Polkowska-Nowak*

Opracowanie redakcyjne i łamanie

*JustLuk*

Poszczególne części książki opracowali:

Szymon Byczko, Bartosz Kucharski – część B rozdz. XI

Andrzej Jakubiec – część C rozdz. II § 1–3

Jakub Janeta – część A rozdz. VI § 5; część B rozdz. VI § 1, 2, § 3 pkt 3.1, 3.2 (wstęp),

ppkt 3.2.1, § 4, § 6 pkt 6.1, 6.2 (wstęp), pkt 6.3, 6.4

Jakub Janeta, Maciej Węgiński – część B rozdz. VI § 5

Aleksander Kappes – część A rozdz. VI § 4; rozdz. VII, VIII; część B rozdz. VIII § 2 pkt 2.1,

ppkt 2.2.2–2.2.4

Wojciech J. Katner – część A rozdz. I, II § 1–3, 6, rozdz. III § 1–6, 8–12, rozdz. IV, IX;

część B rozdz. I–V, VII, VIII § 1, 8, rozdz. X

Wojciech J. Katner, Aleksander Kappes – część A rozdz. X; część B rozdz. VIII § 2 ppkt 2.2.1

Przemysław Katner – część B rozdz. VIII § 9; część C rozdz. II § 4

Urszula Promińska – część A rozdz. II § 4, 5, rozdz. III § 7, rozdz. VI § 1–3;

część B rozdz. VIII § 11; część D rozdz. I–VIII

Urszula Promińska, Aleksander Kappes – część A rozdz. V

Anna Rzetelska – część A rozdz. XI; część B rozdz. VIII § 3–7, 10, rozdz. IX; część C rozdz. I, III

Maciej Węgiński – część B rozdz. VI § 3 ppkt 3.2.2, § 6 ppkt 6.2.1–6.2.3 poprawione

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8160-107-8

2. wydanie poprawione i uzupełnione

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: [ksiazki@wolterskluwer.pl](mailto:ksiazki@wolterskluwer.pl)

[www.wolterskluwer.pl](http://www.wolterskluwer.pl)

księgarnia internetowa [www.profinfo.pl](http://www.profinfo.pl)

# SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów .....	19
---------------------	----

Wstęp .....	27
-------------	----

## Część A

### Przedsiębiorcy. Prawo spółek

<b>Rozdział A.I. Zagadnienia wprowadzające .....</b>	<b>33</b>
--	-----------

§ 1. Prawo gospodarcze i handlowe jako część prawa cywilnego. Zarys historii prawa handlowego. Prawo gospodarcze publiczne i prywatne. Określenie prawa gospodarczego i handlowego .....	33
§ 2. Źródła prawa gospodarczego i handlowego .....	36
2.1. Prawo europejskie i międzynarodowe .....	36
2.2. Prawo polskie .....	38
2.3. Prace legislacyjne, projekty nowych regulacji (wzmianka) .....	40
2.4. Zwyczaje handlowe. Prawo zwyczajowe .....	41
§ 3. Zasady działalności gospodarczej .....	41
§ 4. Wolność gospodarcza i jej ograniczenia na tle różnych modeli ekonomicznych .....	47
§ 5. Uczestnicy obrotu gospodarczego. Obrót powszechny, handlowy i konsumencki .....	56

### **Rozdział A.II. Przedsiębiorcy i przedsiębiorstwo – ogólna charakterystyka.**

<b>Firma. Prokura .....</b>	<b>58</b>
§ 1. Pojęcie przedsiębiorcy (kupiec – podmiot gospodarczy – przedsiębiorca) .....	59
§ 2. Cechy przedsiębiorcy .....	64
§ 3. Mikro-, mały i średni przedsiębiorca .....	68
§ 4. Oznaczenie przedsiębiorcy. Firma .....	70
4.1. Uwagi wprowadzające. Zakres podmiotowy firmy .....	70
4.2. Pojęcie firmy. Funkcje, budowa i brzmienie firmy .....	72
4.3. Zasady prawa firmowego .....	76

4.4.	Ochrona firmy .....	79
4.5.	Oznaczenie przedsiębiorstwa .....	80
§ 5.	Prokura i pełnomocnictwo przedsiębiorcy .....	82
5.1.	Uwagi wprowadzające. Zakres podmiotowy prokury .....	82
5.2.	Zakres przedmiotowy prokury .....	86
5.3.	Udzielenie prokury .....	89
5.4.	Wygaśnięcie prokury .....	93
§ 6.	Przedsiębiorstwo .....	95
6.1.	Trzy rozumienia pojęcia „przedsiębiorstwo”. Przedsiębiorstwo a przedsiębiorca .....	95
6.2.	Czynności prawne mające za przedmiot przedsiębiorstwo .....	100
6.2.1.	Zbycie przedsiębiorstwa .....	100
6.2.2.	Obciążenie przedsiębiorstwa .....	103
6.2.3.	Umowy o korzystanie z przedsiębiorstwa .....	103
<b>Rozdział A.III. Rodzaje przedsiębiorców .....</b>		<b>105</b>
§ 1.	Osoba fizyczna jako przedsiębiorca. Przedsiębiorca jednoosobowy .....	106
§ 2.	Spółka handlowa jako podstawowy przedsiębiorca w gospodarce rynkowej ...	108
§ 3.	Spółka cywilna. Wspólnicy spółki cywilnej jako przedsiębiorcy .....	110
3.1.	Istota spółki cywilnej i jej charakter prawny .....	110
3.2.	Umowa spółki cywilnej, cechy spółki i jej funkcjonowanie .....	112
3.3.	Wystąpienie ze spółki, spadkobranie udziałów i rozwiązanie spółki .....	115
3.4.	Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę handlową .....	117
§ 4.	Przedsiębiorcy zagraniczni i inne podmioty z udziałem zagranicznym .....	118
4.1.	Uwagi wprowadzające. Inwestowanie zagraniczne w Polsce .....	118
4.2.	Zasady działalności gospodarczej podmiotów zagranicznych w Polsce ...	120
4.3.	Pojęcie osoby zagranicznej i przedsiębiorstwa zagranicznego .....	121
4.4.	Oddział przedsiębiorcy zagranicznego .....	123
4.5.	Przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego .....	125
§ 5.	Państwowa osoba prawna. Przedsiębiorstwo państwowe .....	127
5.1.	Istota państwowej osoby prawnej .....	127
5.2.	Państwowa osoba prawna po 1.01.2017 r. ....	127
5.3.	Podstawowe zasady zarządzania mieniem państwowym .....	129
5.4.	Przedsiębiorstwo państwowe .....	132
5.4.1.	Uwagi wprowadzające .....	132
5.4.2.	Cechy przedsiębiorstwa państwowego i gospodarowanie jego mieniem .....	132
5.4.3.	Powstanie przedsiębiorstwa państwowego, rodzaje przedsiębiorstw .....	134
5.2.4.	Prowadzenie przedsiębiorstwa, jego organy .....	135
§ 6.	Komercjalizacja – jednoosobowa spółka Skarbu Państwa. Prywatyzacja podmiotów państwowych .....	136
6.1.	Uwagi wprowadzające .....	136

6.2. Komerccjalizacja i jej skutki. Komerccjalizacja a prywatyizacja .....	138
6.3. Prywatyizacja nazywana pośrednią. Uprawnienia pracowników do nabywania akcji lub udziałów (wzmianka) .....	140
6.4. Prywatyizacja nazywana bezpośrednią (wzmianka) .....	141
§ 7. Spółdzielnie .....	143
7.1. Uwagi wprowadzające .....	143
7.2. Pojęcie, powstanie i ustrój spółdzielni .....	144
7.2.1. Cechy normatywne spółdzielni jako osoby prawnej .....	144
7.2.2. Powstanie spółdzielni .....	146
7.2.3. Ustrój wewnętrzny spółdzielni .....	147
7.3. Stosunek członkostwa w spółdzielni. Nabycie i ustanie członkostwa .....	150
7.4. Reorganizacja, przekształcenie, likwidacja i upadłość spółdzielni .....	153
§ 8. Rzemiosło. Rzemieślnicy jako przedsiębiorcy .....	155
§ 9. Podmioty niebędące przedsiębiorcami mogące prowadzić działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza stowarzyszeń, fundacji oraz Kościołów i związków wyznaniowych .....	157
§ 10. Instytuty badawcze .....	161
§ 11. Wspólnoty mieszkaniowe .....	162
§ 12. Działalność gospodarcza jednostek samorządu terytorialnego .....	163

<b>Rozdział A.IV. Rejestr przedsiębiorców oraz ewidencja osób fizycznych będących przedsiębiorcami .....</b>	<b>166</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	166
§ 2. Rejestr przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) .....	169
§ 3. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) .....	173

<b>Rozdział A.V. Spółki handlowe – zagadnienia ogólne .....</b>	<b>175</b>
§ 1. Pojęcie spółki handlowej .....	175
§ 2. Zakres przedmiotowy Kodeksu spółek handlowych. Stosunek do Kodeksu cywilnego .....	176
§ 3. Umowa spółki handlowej .....	177
§ 4. Typy spółek .....	181
4.1. Spółki regulowane przez Kodeks spółek handlowych .....	181
4.2. Spółki regulowane w przepisach odrębnych .....	182
4.3. Spółki prywatne, publiczne i giełdowe .....	183
§ 5. Powiązania spółek, spółki dominujące i zależne, holding, koncern i inne formy współpracy spółek .....	185
5.1. Powiązania spółek .....	185
5.2. Formy zgrupowań spółek .....	186
5.3. Prawo koncernowe (prawo zgrupowań spółek) .....	187
5.4. Polskie prawo koncernowe <i>de lege lata</i> .....	188
§ 6. Europejskie prawo spółek .....	191
6.1. Źródła i pojęcie europejskiego prawa spółek .....	191

6.2. Dyrektywy .....	192
6.3. Rozporządzenia .....	194
6.4. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości .....	194
<b>Rozdział A.VI. Spółki osobowe .....</b>	<b>196</b>
§ 1. Zagadnienia wspólne .....	197
1.1. Charakterystyka regulacji spółek osobowych .....	197
1.2. Podstawowe cechy spółek osobowych na gruncie Kodeksu spółek handlowych .....	198
1.3. Zmiany przedmiotowe i podmiotowe w spółkach osobowych .....	201
§ 2. Spółka jawna .....	203
2.1. Charakterystyka ogólna .....	203
2.2. Utworzenie spółki .....	205
2.2.1. Umowa spółki jawnej .....	205
2.2.2. Wpis spółki do rejestru .....	207
2.2.3. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną .....	208
2.3. Stosunki wewnętrzne spółki jawnej .....	209
2.3.1. Uwagi wprowadzające .....	209
2.3.2. Prawa i obowiązki korporacyjne .....	210
2.3.3. Prawa i obowiązki majątkowe .....	214
2.4. Stosunki zewnętrzne spółki jawnej. Prawo reprezentacji spółki .....	218
2.5. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki jawnej. Charakterystyka i cechy odpowiedzialności .....	220
2.6. Rozwiązanie spółki i jej likwidacja .....	223
§ 3. Spółka partnerska .....	226
3.1. Charakterystyka ogólna .....	226
3.2. Utworzenie spółki .....	227
3.2.1. Uwagi wprowadzające. Umowa spółki partnerskiej .....	227
3.2.2. Wpis spółki do rejestru .....	231
3.3. Stosunki spółki partnerskiej .....	232
3.3.1. Uwagi wprowadzające .....	232
3.3.2. Prawa i obowiązki partnerów .....	232
3.3.3. Prowadzenie spraw i reprezentacja w spółce partnerskiej .....	233
3.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki partnerskiej .....	237
3.4.1. Charakterystyka ogólna. Odpowiedzialność partnera za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem wolnego zawodu w spółce .....	237
3.4.2. Odpowiedzialność partnera za zobowiązania inne niż związane z wykonywaniem wolnego zawodu .....	240
3.4.3. Szczególne zasady odpowiedzialności wynikające z umowy spółki .....	241
3.5. Rozwiązanie spółki i jej likwidacja .....	242
§ 4. Spółka komandytowa .....	244

4.1. Charakterystyka ogólna .....	244
4.2. Utworzenie spółki .....	246
4.3. Stosunki wewnętrzne spółki komandytowej .....	251
4.4. Stosunki zewnętrzne spółki komandytowej – reprezentacja spółki .....	256
4.5. Stosunki zewnętrzne spółki – odpowiedzialność za zobowiązania spółki ....	257
4.6. Rozwiązanie i likwidacja spółki .....	260
§ 5. Spółka komandytowo-akcyjna .....	261
5.1. Geneza spółki komandytowo-akcyjnej i jej modele konstrukcyjne .....	261
5.2. Charakterystyka ogólna spółki komandytowo-akcyjnej .....	263
5.3. Stosunki wewnętrzne w spółce komandytowo-akcyjnej .....	266
5.4. Stosunki zewnętrzne spółki komandytowo-akcyjnej .....	267
5.4.1. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowo-akcyjnej ...	267
5.4.2. Reprezentacja spółki komandytowo-akcyjnej .....	268
5.5. Organy spółki komandytowo-akcyjnej .....	269
5.5.1. Walne zgromadzenie .....	270
5.5.2. Rada nadzorcza .....	272
<b>Rozdział A.VII. Spółki kapitałowe .....</b>	<b>275</b>
§ 1. Zagadnienia wspólne .....	275
1.1. Zasady fundamentalne dla spółek kapitałowych .....	277
1.2. Wkłady do spółek .....	280
1.2.1. Wkłady pieniężne i niepieniężne. Zdolność aportowa .....	280
1.2.2. Termin wniesienia. Wartość wkładów .....	282
1.3. Kapitał zakładowy .....	283
1.4. Spółka kapitałowa w organizacji .....	285
1.5. Rozwiązanie i likwidacja spółek kapitałowych .....	287
1.5.1. Rozwiązanie spółki kapitałowej .....	287
1.5.2. Likwidacja spółki kapitałowej .....	289
1.6. Pozostałe zagadnienia wspólne .....	291
§ 2. Spółka z o.o. ....	292
2.1. Charakterystyka ogólna .....	292
2.2. Utworzenie spółki .....	293
2.3. Udziały. Prawa i obowiązki wspólników .....	297
2.4. Organy spółki z o.o. ....	302
2.4.1. Zarząd .....	302
2.4.2. Organy nadzoru i kontroli .....	304
2.4.3. Zgromadzenie wspólników .....	306
2.5. Zmiana umowy spółki. Podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego ....	310
2.6. Wyłączenie wspólnika .....	312
§ 3. Spółka akcyjna .....	312
3.1. Charakterystyka ogólna .....	312
3.2. Akcje .....	318



3.3. Uprawnienia akcjonariusza .....	326
3.4. Organy spółki akcyjnej .....	329
3.4.1. Zarząd .....	329
3.4.2. Rada nadzorcza .....	331
3.4.3. Walne zgromadzenie akcjonariuszy .....	333
3.5. Zmiana statutu. Podwyższenie kapitału zakładowego. Kapitał docelowy i warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego. Obniżenie kapitału zakładowego .....	340
<b>Rozdział A.VIII. Łączenie, podział i przekształcanie spółek .....</b>	<b>343</b>
§ 1. Łączenie spółek .....	343
1.1. Pojęcie i rodzaje łączenia spółek .....	343
1.2. Przebieg procesu łączenia spółek .....	345
1.3. Skutki połączenia .....	347
§ 2. Podział spółek .....	348
2.1. Pojęcie i rodzaje podziału spółki .....	348
2.2. Procedura podziału spółki .....	350
2.3. Skutki podziału .....	351
§ 3. Przekształcanie spółek .....	352
3.1. Pojęcie i rodzaje przekształcenia spółki .....	352
3.2. Przebieg procesu przekształcenia .....	354
3.3. Skutki przekształcenia .....	355
3.4. Przekształcenie przedsiębiorcy jednoosobowego w spółkę kapitałową ....	355
<b>Rozdział A.IX. Odpowiedzialność cywilna w prawie spółek .....</b>	<b>356</b>
§ 1. Zagadnienia wspólne. Przepisy Kodeksu spółek handlowych o odpowiedzialności dotyczącej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej .....	356
§ 2. Poszczególne przypadki odpowiedzialności cywilnej .....	358
2.1. Odpowiedzialność członków zarządu za podanie fałszywych danych w oświadczeniu rejestracyjnym (art. 291 i 479 k.s.h.) .....	358
2.2. Wyrządzenie spółce szkody przy jej tworzeniu (art. 292 i 480 k.s.h.) .....	360
2.3. Wyrządzenie spółce szkody przez zachowania sprzeczne z prawem lub postanowieniami umowy/statutu (art. 293 i 483 k.s.h.) .....	361
2.4. Roszczenie na podstawie art. 484 k.s.h. ....	362
2.5. Wyrządzenie spółce szkody wspólnie przez kilka osób (art. 294 i 495 k.s.h.) .....	363
2.6. <i>Actio pro socio</i> (art. 295–298 i 486–489 k.s.h.) .....	363
2.7. Odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o. (art. 299 k.s.h.) .....	364
<b>Rozdział A.X. Spółka europejska, europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych i spółdzielnia europejska .....</b>	<b>368</b>
§ 1. Spółka europejska ( <i>Societas Europaea</i> ) – uwagi ogólne .....	368

§ 2. Spółka europejska w Polsce .....	370
§ 3. Europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych (EZIG) .....	373
§ 4. Spółdzielnia europejska .....	374

<b>Rozdział A.XI. Upadłość przedsiębiorcy. Postępowania restrukturyzacyjne .....</b>	<b>376</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	376
§ 2. Istota i podstawy ogłoszenia upadłości .....	378
§ 3. Zdolność upadłościowa .....	383
§ 4. Skutki prawne ogłoszenia upadłości .....	385
§ 5. Likwidacja masy upadłości .....	390
§ 6. Podział funduszy masy .....	394
§ 7. Postępowanie restrukturyzacyjne .....	397

## Część B

### Czynności handlowe. Umowy w obrocie gospodarczym

<b>Rozdział B.I. Wprowadzenie. Zasada swobody umów. Rodzaje umów handlowych .....</b>	<b>409</b>
§ 1. Pojęcie czynności handlowej. Źródła zobowiązań przedsiębiorców w obrocie gospodarczym .....	409
§ 2. Zasada swobody umów i jej granice .....	410
§ 3. Rodzaje umów w obrocie gospodarczym (umów handlowych) .....	413

<b>Rozdział B.II. Zawieranie umów handlowych .....</b>	<b>415</b>
§ 1. Sposoby zawierania umów .....	415
1.1. Uwagi wprowadzające. Wyróżnienie sposobów zawierania umów .....	415
1.2. Oferta i jej przyjęcie. Negocjacje .....	416
1.2.1. Oferta w postaci elektronicznej .....	418
1.2.2. Milczenie adresata oferty .....	419
1.2.3. Chwila oraz miejsce zawarcia umowy .....	419
1.3. Przetarg i aukcja .....	419
1.4. Aukcja publiczna .....	422
1.5. Dom aukcyjny .....	423
1.6. Umowa przedwstępna .....	423
1.7. List intencyjny .....	425
1.8. Giełda towarowa .....	427
1.9. Przystąpienie do wykonania umowy (art. 69 k.c.) .....	428
§ 2. Zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość .....	429
§ 3. Zawieranie umów w trybie zamówień publicznych (wzmianka) .....	432
§ 4. Odpowiedzialność za <i>culpa in contrahendo</i> .....	433

<b>Rozdział B.III. Wykonywanie umów przez przedsiębiorców .....</b>	<b>435</b>
§ 1. Zasady wykonywania umów .....	435

§ 2. Świadczenia pieniężne między przedsiębiorcami .....	437
§ 3. Zabezpieczenie wiarytelności umownej .....	442
3.1. Uwagi ogólne. Zabezpieczenia rzeczowe (wzmianka) .....	442
3.2. Zabezpieczenia osobiste .....	443
3.2.1. Wprowadzenie, rodzaje zabezpieczeń osobistych .....	443
3.2.2. Poręczenie (tzw. cywilne) .....	443
3.2.3. Gwarancja bankowa .....	445
3.2.4. Przelew na zabezpieczenie .....	447
3.3. Zabezpieczenia wekslowe .....	449
3.3.1. Weksel <i>in blanco</i> .....	449
3.3.2. Poręczenie wekslowe ( <i>aval</i> ) .....	450
<b>Rozdział B.IV. Odpowiedzialność odszkodowawcza przedsiębiorcy .....</b>	<b>453</b>
§ 1. Zasady ogólne. Odpowiedzialność <i>ex contractu</i> .....	453
§ 2. Zastosowanie odpowiedzialności <i>ex delicto</i> .....	459
§ 3. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny .....	460
§ 4. Odpowiedzialność przedsiębiorcy za szkody w środowisku naturalnym .....	463
§ 5. Kara umowna .....	465
<b>Rozdział B.V. Ochrona przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi .....</b>	<b>469</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	469
§ 2. Ogólna charakterystyka polskiej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym .....	470
<b>Rozdział B.VI. Umowy w gospodarce elektronicznej – e-commerce .....</b>	<b>474</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	474
§ 2. Umowy w postaci elektronicznej .....	475
§ 3. Implementacja prawa UE do polskiego porządku prawnego .....	477
3.1. Oświadczenie woli w postaci elektronicznej .....	477
3.2. Dokumentowa i elektroniczna forma czynności prawnych .....	478
3.2.1. Elektroniczna forma czynności prawnej .....	479
3.2.2. Dokumentowa forma czynności prawnej .....	480
§ 4. Tryby zawierania umów w postaci elektronicznej .....	481
4.1. Oferta w postaci elektronicznej .....	481
4.2. Aukcja w postaci elektronicznej (aukcja internetowa) .....	483
4.3. Negocjacje w postaci elektronicznej .....	487
§ 5. Podpis elektroniczny .....	488
§ 6. Przedstawienie poszczególnych umów .....	492
6.1. Umowa o rejestrację domeny internetowej .....	493
6.2. Umowa o świadczenie usług drogą elektroniczną .....	494
6.2.1. Wybrane usługi świadczone drogą elektroniczną .....	497
6.2.1.1. Usługa zwykłego przesyłu ( <i>mere conduit</i> ) .....	497

6.2.2. Usługa automatycznego i krótkotrwałego pośredniego przechowywania danych w celu przyspieszenia ponownego dostępu do nich ( <i>caching</i> ) .....	498
6.2.3. Usługa polegająca na przechowywaniu danych ( <i>hosting</i> ) .....	499
6.3. Umowa o świadczenie usług drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym .....	500
6.4. Umowa o elektroniczny instrument płatniczy .....	502
6.4.1. Umowa o kartę płatniczą .....	505
6.4.2. Umowa o usługi bankowości elektronicznej .....	507
6.4.3. Umowa o instrument pieniądza elektronicznego .....	509

## **Rozdział B.VII. Umowy w obrocie towarowym. Umowa sprzedaży handlowej.**

<b>Sklep internetowy. Umowa dostawy</b> .....	513
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	513
§ 2. Umowa sprzedaży handlowej .....	514
2.1. Charakterystyka umowy, źródła prawa, cechy sprzedaży handlowej .....	514
2.2. Składniki umowy. Przedmiot umowy, cena, marża handlowa .....	517
2.3. Szczególne rodzaje sprzedaży .....	523
2.4. Sprzedaż poza lokalem przedsiębiorcy oraz na odległość (odesłanie). Sprzedaż akwizycyjna i sprzedaż bezpośrednia .....	527
2.5. Forma umowy sprzedaży .....	528
2.6. Obowiązki przedsiębiorcy będącego sprzedawcą .....	529
2.7. Obowiązki kupującego .....	536
2.7.1. Zapłata ceny .....	536
2.7.2. Zapłata ceny w transakcjach handlowych .....	537
2.7.3. Obowiązek odebrania rzeczy .....	539
2.7.4. Przejście na kupującego korzyści i ciężarów związanych z rzeczą .....	540
§ 3. Sprzedaż towarów i usług za pośrednictwem Internetu. Sklep elektroniczny (internetowy) .....	541
§ 4. Rękojmia za wady rzeczy sprzedanej .....	543
§ 5. Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej .....	554
§ 6. Gwarancja przy sprzedaży .....	555
§ 7. Umowa dostawy .....	558

## **Rozdział B.VIII. Umowy o świadczenie usług i w pośrednictwie handlowym** .... 560

§ 1. Usługi w prawie polskim i europejskim. Źródła prawa .....	561
§ 2. Umowy powiernicze .....	563
2.1. Istota powiernictwa .....	563
2.2. Wybrane umowy powiernicze .....	565
2.2.1. Przewłaszczenie na zabezpieczenie .....	565
2.2.2. Przelew na zabezpieczenie (odesłanie) .....	567
2.2.3. Zarząd powierniczy .....	567
2.2.4. Inne umowy powiernicze .....	569

§ 3. Pojęcie pośrednictwa handlowego .....	569
§ 4. Umowa-zlecenie i umowy podobne (art. 750 k.c.) .....	570
4.1. Zlecenie .....	570
4.2. Umowy podobne do zlecenia – świadczenie usług .....	574
§ 5. Umowa dystrybucyjna .....	576
§ 6. Umowa agencji .....	578
§ 7. Umowa komisju .....	582
§ 8. Umowa leasingu .....	586
8.1. Pojęcie, składniki i zawarcie umowy leasingu .....	586
8.2. Prawa i obowiązki stron umowy .....	589
8.3. Rękojmia za wady przedmiotu leasingu .....	590
§ 9. Umowa faktoringu. Forfaiting .....	591
9.1. Istota faktoringu .....	591
9.2. Faktoring w prawie polskim .....	593
9.3. Funkcje i rodzaje faktoringu .....	594
9.4. Forfaiting .....	598
§ 10. Outsourcing .....	600
§ 11. Umowa franchisingu .....	603
11.1. Uwagi wprowadzające .....	603
11.2. Franchising jako zjawisko ekonomiczne. Geneza, istota i rodzaje .....	603
11.3. Znaczenie gospodarcze i regulacja prawna franchisingu. Pojęcie umowy franchisingu .....	606
11.4. Treść umowy franchisingu wykształcona w praktyce .....	609
<b>Rozdział B.IX. Transport towarów. Spedycja i skład .....</b>	<b>618</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	618
§ 2. Umowa przewozu .....	619
§ 3. Umowy pokrewne .....	625
§ 4. Umowa spedycji .....	627
§ 5. Umowa składu .....	629
<b>Rozdział B.X. Umowa o dzieło. Umowy inwestycyjne w budownictwie.</b>	
<b>Umowa o roboty budowlane. Umowa deweloperska .....</b>	<b>632</b>
§ 1. Umowa o dzieło .....	632
§ 2. Organizacja procesu inwestycyjnego. Rodzaje umów i ich uczestnicy. Źródła prawa .....	637
§ 3. Pojęcie umowy o roboty budowlane .....	642
§ 4. Prawa i obowiązki stron umowy o roboty budowlane. Gwarancja zapłaty .....	644
§ 5. Odpowiedzialność za wady robót budowlanych .....	650
§ 6. Odpowiedzialność cywilna uczestników procesu inwestycyjnego .....	651
§ 7. Umowa deweloperska .....	654

<b>Rozdział B.XI. Ubezpieczenia gospodarcze</b> .....	659
§ 1. Ryzyko ubezpieczeniowe i interes ubezpieczeniowy .....	660
§ 2. Rodzaje ubezpieczeń .....	662
2.1. Ubezpieczenia majątkowe .....	663
2.2. Ubezpieczenia osobowe .....	667
§ 3. Umowa reasekuracji .....	668
§ 4. Pojęcie i cechy umowy ubezpieczenia .....	669
§ 5. Zawarcie i treść umowy ubezpieczenia .....	672
§ 6. Ubezpieczenie na cudzy rachunek. Wskazanie uposażonego w umowie ubezpieczenia na życie. Przeniesienie przedmiotu ubezpieczenia .....	677
§ 7. Zakończenie stosunku prawnego ubezpieczenia. Przedawnienie roszczeń .....	681

### Część C

#### Papiery wartościowe. Instrumenty finansowe. Umowy z bankiem

<b>Rozdział C.I. Papiery wartościowe</b> .....	685
§ 1. Uwagi wprowadzające .....	685
§ 2. Pojęcie i funkcje papierów wartościowych .....	687
§ 3. Rodzaje papierów wartościowych .....	692
3.1. Kryteria klasyfikacyjne .....	692
3.2. Weksle .....	693
3.3. Czeki .....	695
3.4. Obligacje .....	696
<b>Rozdział C.II. Instrumenty finansowe</b> .....	699
§ 1. Pojęcie rynku kapitałowego .....	699
§ 2. Pojęcie instrumentów finansowych .....	703
§ 3. Wybrane rodzaje instrumentów finansowych .....	713
3.1. Kontrakty terminowe .....	713
3.2. Opcje .....	715
3.3. Swapy .....	716
3.4. Skomplikowane warianty kontraktów terminowych, opcji i swapów .....	718
§ 4. Sekurytyzacja .....	722
4.1. Istota sekurytyzacji .....	722
4.2. Umowa sekurytyzacyjna. Umowa o subpartycypację .....	725
4.3. Inne umowy zawierane w procesie sekurytyzacji .....	727
4.4. Podmioty uczestniczące w procesie sekurytyzacji .....	728
<b>Rozdział C.III. Umowy z bankiem</b> .....	731
§ 1. Właściwości podmiotowe banku .....	731
§ 2. Umowa rachunku bankowego .....	736
§ 3. Umowa kredytu bankowego .....	741
§ 4. Akredytywa .....	745

## Część D

## Własność przemysłowa. Ochrona przed nieuczciwą konkurencją

<b>Rozdział D.I. Własność przemysłowa i jej ochrona</b> .....	751
§ 1. Pojęcie własności przemysłowej .....	751
§ 2. Ochrona własności przemysłowej .....	754
§ 3. Źródła prawa własności przemysłowej .....	754
3.1. Ochrona własności przemysłowej w prawie międzynarodowym .....	754
3.2. Regulacja unijna dóbr własności przemysłowej .....	756
3.3. Polska regulacja własności przemysłowej .....	757
<b>Rozdział D.II. Wynalazek i jego ochrona</b> .....	759
§ 1. Wynalazek jako przedmiot patentu .....	759
1.1. Cechy wynalazku .....	760
1.2. Wyłączenia i zakazy udzielania patentów .....	762
1.3. Wynalazki biotechnologiczne .....	763
1.4. Kwestia ochrony programów komputerowych .....	764
§ 2. Uzyskanie patentu .....	764
§ 3. Treść i zakres patentu .....	765
§ 4. Charakter prawny patentu .....	768
§ 5. Cywilnoprawna ochrona przed naruszeniami i ustanie tej ochrony .....	770
§ 6. Dodatkowe prawo ochronne na produkty lecznicze oraz produkty ochrony roślin ( <i>Supplementary Protection Certificate – SPC</i> ) .....	771
§ 7. Kwestia patentu europejskiego .....	772
<b>Rozdział D.III. Wzór użytkowy i jego ochrona</b> .....	774
§ 1. Wzór użytkowy jako przedmiot prawa ochronnego. Pojęcie i cechy .....	774
§ 2. Prawo ochronne na wzór użytkowy. Charakterystyka ogólna .....	775
<b>Rozdział D.IV. Wzór przemysłowy i jego ochrona</b> .....	778
§ 1. Wzór przemysłowy jako przedmiot prawa z rejestracji. Pojęcie i cechy .....	778
§ 2. Prawo z rejestracji wzoru przemysłowego. Charakterystyka ogólna .....	780
§ 3. Wzór Wspólnoty .....	782
<b>Rozdział D.V. Znak towarowy i jego ochrona</b> .....	784
§ 1. Znak towarowy jako przedmiot prawa ochronnego. Pojęcie, cechy i funkcje .....	784
§ 2. Kategorie normatywne znaków towarowych .....	787
§ 3. Zdolność rejestracyjna znaku towarowego .....	789
§ 4. Uzyskanie prawa ochronnego .....	791
§ 5. Treść i zakres prawa ochronnego. Ograniczenie skuteczności .....	792
§ 6. Charakter prawa ochronnego na znak towarowy .....	795
§ 7. Cywilnoprawna ochrona przed naruszeniami .....	796

7.1. Naruszenie funkcji odróżniającej ze względu na pochodzenie (w granicach specjalizacji) .....	796
7.2. Naruszenie funkcji gwarancyjnej i reklamowej .....	799
7.3. Środki ochrony i jej ustanie .....	800
§ 8. Znak towarowy Unii Europejskiej (dawniej: wspólnotowy). Wzmianka .....	802
<b>Rozdział D.VI. Oznaczenia geograficzne i ich ochrona .....</b>	<b>804</b>
§ 1. Przedmiot prawa z rejestracji. Pojęcie, funkcje, klasyfikacja .....	804
§ 2. Modele ochrony .....	805
§ 3. Uzyskanie prawa z rejestracji oznaczenia geograficznego na gruncie prawa własności przemysłowej .....	806
§ 4. Treść i zakres prawa z rejestracji. Charakter prawa .....	807
§ 5. Ochrona oznaczeń geograficznych na podstawie rozporządzenia nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (wzmianka) .....	809
<b>Rozdział D.VII. Topografia układów scalonych i jej ochrona .....</b>	<b>810</b>
<b>Rozdział D.VIII. Ochrona przed nieuczciwą konkurencją .....</b>	<b>812</b>
§ 1. Uwagi wprowadzające. Pojęcie czynu nieuczciwej konkurencji. Funkcje art. 3 u.z.n.k. ....	812
§ 2. Typizowane czyny nieuczciwej konkurencji .....	816
2.1. Wprowadzające w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa. Pojęcie oznaczenia przedsiębiorstwa i jego zdolność odróżniająca .....	816
2.2. Czyn nieuczciwej konkurencji skierowany na oznaczenia geograficzne .....	818
2.3. Wprowadzające w błąd oznaczenia towarów .....	820
2.4. Ujawnianie tajemnicy przedsiębiorstwa .....	821
2.5. Naśladownictwo .....	822
2.6. Nieuczciwa reklama .....	823
2.7. Oczernianie, utrudnianie dostępu do rynku, ingerencja w stosunki umowne .....	825
2.8. Sprzedaż premiowana, system sprzedaży lawinowej, nadmierna sprzedaż marek właściciela, przekazywanie informacji do biura informacji gospodarczej z naruszeniem przepisów .....	826
§ 3. Środki ochrony przed czynami nieuczciwej konkurencji .....	827
<b>O Autorach .....</b>	<b>829</b>





## WYKAZ SKRÓTÓW

### Akty prawne

- dyrektywa 2015/2436 – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z 16.12.2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.Urz. UE L 336, s. 1)
- dyrektywa MiFID II – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z 15.05.2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (wersja przekształcona) (Dz.Urz. UE L 173, s. 349 ze zm.)
- dyrektywa 2011/83/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z 25.10.2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.Urz. UE L 304, s. 64 ze zm.)
- dyrektywa 2002/65/WE – dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23.09.2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz.Urz. UE L 271, s. 16 ze zm.)
- dyrektywa 2001/86/WE – dyrektywa Rady 2001/86/WE z 8.10.2001 r. uzupełniająca statut spółki europejskiej w odniesieniu do uczestnictwa pracowników (Dz.Urz. WE L 294, s. 22)
- dyrektywa o handlu elektronicznym/  
dyrektywa 2000/31/WE – dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8.06.2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. UE L 178, s. 1)
- dyrektywa 1999/44/WE – dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 25.05.1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.Urz. UE L 171, s. 12 ze zm.)

- dyrektywa 98/44/WE – dyrektywa 98/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 6.07.1998 r. w sprawie ochrony prawnej wynalazków biotechnologicznych (Dz.Urz. WE L 213, s. 13; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, s. 395)
- dyrektywa 98/71/WE – dyrektywa 98/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.10.1998 r. w sprawie prawnej ochrony wzorów (Dz.Urz. WE L 289, s. 28; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 21, s. 120)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.06.1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. poz. 502 ze zm.) – uchylone
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600)
- k.m. – ustawa z 18.09.2001 r. – Kodeks morski (Dz.U. z 2016 r. poz. 66 ze zm.)
- k.z. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. poz. 598 ze zm.) – uchylone
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- konwencja ONZ – Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu 11.04.1980 r. (Dz.U. z 1997 r. poz. 286 ze zm.)
- konwencja o udzielaniu patentów europejskich – Konwencja o udzielaniu patentów europejskich (Konwencja o patencie europejskim), sporządzona w Monachium 5.10.1973 r., zmieniona aktem zmieniającym artykuł 63 Konwencji z 17.12.1991 r. oraz decyzjami Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z 21.12.1978 r., 13.12.1994 r., 20.10.1995 r., 5.12.1996 r. oraz 10.12.1998 r., wraz z Protokołami stanowiącymi jej integralną część (Dz.U. z 2004 r. poz. 737 ze zm.)
- konwencja paryska – Akt sztokholmski zmieniający Konwencję paryską o ochronie własności przemysłowej z 20.03.1883 r., zmienioną w Brukseli 14.12.1900 r., w Waszyngtonie 2.06.1911 r., w Hadze 6.11.1925 r., w Londynie 2.06.1934 r., w Lizbonie 31.10.1958 r., sporządzony w Sztokholmie 14.07.1967 r. (Dz.U. z 1975 r. poz. 51)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- nowela z 6.06.2002 r. – ustawa z 6.06.2002 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. poz. 945)
- nowela z 29.06.2007 r. – ustawa z 29.06.2007 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. poz. 958)
- nowela z 10.07.2015 r. – ustawa z 10.07.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1311 ze zm.)
- p.d.g. – ustawa z 19.11.1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 1178 ze zm.) – uchylona

- pierwsza dyrektywa – pierwsza dyrektywa Rady 89/104/EWG z 21.12.1988 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.Urz. WE L 40, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, s. 92 ze zm.) – akt zastąpiony dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z 22.10.2008 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.Urz. UE L 299, s. 25)
- porozumienie TRIPS – Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, stanowiące załącznik do porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO) z 15.04.1994 r. (Dz.U. z 1996 r. poz. 143, zał.)
- p.o.ś. – ustawa z 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.)
- pr. bank. – ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1876 ze zm.)
- pr. bud. – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.)
- pr. czek. – ustawa z 28.04.1936 r. – Prawo czekowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 462 ze zm.)
- pr. lotn. – ustawa z 3.07.2002 r. – Prawo lotnicze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1183 ze zm.)
- pr. przeds. – ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646 ze zm.)
- pr. przew. – ustawa z 15.11.1984 r. – Prawo przewozowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1983 ze zm.)
- pr. rest. – ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1508 ze zm.)
- pr. spółdz. – ustawa z 16.09.1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2018 r. poz. 1285)
- p.w. pr. przeds. – ustawa z 6.03.2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 650)
- pr. up./pr.up.n. – ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.)
- pr. weksl. – ustawa z 28.04.1936 r. – Prawo wekslowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 160)
- p.w.p. – ustawa z 30.06.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 776 ze zm.)
- p.z.p. – ustawa z 29.01.2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.)
- rozporządzenie CRR – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.Urz. UE L 176, s. 1 ze zm.)
- rozporządzenie eIDAS – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23.07.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.Urz. UE L 257, s. 73)
- rozporządzenie nr 2790/1999 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 2790/1999 z 22.12.1999 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu do kategorii porozumień wertykalnych i praktyk uzgodnionych (Dz.Urz. UE L 336, s. 21; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 1, s. 364 ze zm.) – uchylone

rozporządzenie nr 6/2002	– rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z 12.12.2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.Urz. WE L 3, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 27, s. 142, ze zm.)
rozporządzenie nr 510/2006	– rozporządzenie Rady (WE) nr 510/2006 z 20.03.2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 93, s. 12 ze zm.) – uchylone
rozporządzenie nr 207/2009	– rozporządzenie Rady (WE) nr 207/2009 z 26.02.2009 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 78, s. 1) – uchylone
rozporządzenie nr 2017/2402	– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 z 12.12.2017 r. w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 648/2012 (Dz.Urz. UE L 347, s. 35)
rozporządzenie z 1985 r.	– rozporządzenie Rady (EWG) nr 2137/85 z 25.07.1985 r. w sprawie europejskiego ugrupowania interesów gospodarczych (EUIG) (Dz.Urz. WE L 199, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, s. 83)
TFUE	– Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 326 z 26.10.2012 r., s. 47)
TUE	– Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 13)
TWE	– Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (wersja skonsolidowana 2006) (Dz.Urz. UE C 321E, s. 1)
u.d.g.	– ustawa z 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 324 ze zm.) – uchylona
u.dz.u.	– ustawa z 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 999 ze zm.)
u.f.i.	– ustawa z 27.05.2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1355 ze zm.)
u.g.k.	– ustawa z 20.12.1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 827 ze zm.)
u.i.c.t.u.	– ustawa z 9.05.2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2017 r. poz. 1830 ze zm.)
u.k.	– ustawa z 30.08.1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz.U. z 2017 r. poz. 1055 ze zm.), w brzmieniu od 1.01.2017 r.
u.k.p.	– ustawa z 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 981 ze zm.), w brzmieniu do 31.12.2016 r.
u.o.	– ustawa z 15.01.2015 r. o obligacjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 483)
u.o.i.f.	– ustawa z 29.07.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1768 ze zm.)
u.p.k.	– ustawa z 30.05.2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2017 r. poz. 683 ze zm.)

- u.p.n.p.r. – ustawa z 23.08.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070)
- u.p.p. – ustawa z 25.09.1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2152 ze zm.)
- u.p.z. – ustawa z 6.03.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 649 ze zm.)
- u.p.t.z. – ustawa z 16.12.2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2136 ze zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.) – uchylona
- u.s.g. – ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.)
- u.s.p. – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 995 ze zm.)
- ustawa o CEIDG – ustawa z 6.03.2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. poz. 647 ze zm.)
- ustawa o KRS – ustawa z 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 986 ze zm.)
- ustawa o ofercie publicznej – ustawa z 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 512 ze zm.)
- ustawa o rzemiośle – ustawa z 22.03.1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2018 r. poz. 1267)
- ustawa o SE – ustawa z 4.03.2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz.U. z 2015 r. poz. 2142 ze zm.)
- ustawa z 1996 r. – ustawa z 8.08.1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 154 ze zm.) – uchylona
- u.s.w. – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913 ze zm.)
- u.ś.u.e. – ustawa z 18.07.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2017 r. poz. 1219 ze zm.)
- u.u.o. – ustawa z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 473 ze zm.)
- u.z.n.k. – ustawa z 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2018 r. poz. 419 ze zm.)
- u.z.r.r.z. – ustawa z 6.12.1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. z 2017 r. poz. 1278 ze zm.)
- u.z.z.m.p. – ustawa z 16.12.2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1182 ze zm.)

## Inne

Biul. SN	– Biuletyn Sądu Najwyższego
CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
ECR	– European Court Reports
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
GPW	– Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA
GSP	– Gdańskie Studia Prawnicze
GUS	– Główny Urząd Statystyczny
GW	– Gazeta Wyborcza
j.b.r.	– jednostki badawczo-rozwojowe
j.g.u.	– jednostki gospodarki społecznej
KNPME	– Kwartalnik Naukowy Prawo Mediów Elektronicznych
KPP	– Kwartalnik Prawa Prywatnego
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
MPH	– Monitor Prawa Handlowego
NBP	– Narodowy Bank Polski
NP	– Nowe Prawo
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAB	– Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSN	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC-ZD	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zbiór Dodatkowy
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPika	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
OTK-B	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria B
p.p.	– przedsiębiorstwo państwowe
PA	– Prawo Asekuracyjne
PiP	– Państwo i Prawo
PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
PP	– Przegląd Podatkowy
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
Pr. Bank.	– Prawo Bankowe
Pr. Gosp.	– Prawo Gospodarcze
Pr. Spółek	– Prawo Spółek

---

PS	– Przegład Sądowy
PUG	– Przegład Ustawodawstwa Gospodarczego
SA	– Sąd Apelacyjny
SC	– Studia Cywilistyczne
SN	– Sąd Najwyższy
SPP	– Studia Prawa Prywatnego
St. Praw.	– Studia Prawnicze
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TPP	– Transformacje Prawa Prywatnego
TS	– Trybunał Sprawiedliwości (dawny ETS – Europejski Trybunał Sprawiedliwości)
ZNUJ	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego





## WSTĘP

Sukces pierwszego wydania podręcznika akademickiego *Prawo gospodarcze i handlowe*, obejmującego jako jedyny w kraju całą materię przedmiotu w zakresie prywatnego obrotu prawnego w dziedzinie gospodarki, skłonił autorów do przygotowania drugiego wydania. Jest to podyktowane także licznymi w ciągu zaledwie dwóch lat zmianami stanu prawnego. Zostały one wprowadzone do tekstu, nieraz całkowicie nowego, według stanu prawnego na 1 września 2018 r.

Podręcznik obejmuje wykład z zakresu prawa gospodarczego i handlowego, czyli przedmiotu stanowiącego dla wszystkich studentów prawa ostatnią część prawa cywilnego materialnego. Wykład bazuje na wiedzy uzyskanej przez studentów w ramach części ogólnej prawa cywilnego, prawa rzeczowego, prawa zobowiązań i majątkowego prawa rodzinnego. Na uboczu omawianych kwestii, poza wyjątkami, znajduje się prawo spadkowe i prawo międzynarodowe prywatne. W toku wywodów staramy się nie powtarzać kwestii, które powinny być już znane z wcześniejszych partii prawa cywilnego, lecz tylko do nich nawiązujemy, i to głównie tam, gdzie jest to konieczne. Z kolei tam, gdzie to niezbędne, są też wskazywane – poza prawem polskim – źródła prawa europejskiego.

**Podręcznik obejmuje cztery części** składające się na wykład kursowy: **Prawo przedsiębiorców** (część A), **Czynności handlowe** (część B), **Instrumenty finansowe, papiery wartościowe i umowy z bankiem** (część C) oraz **Prawo własności przemysłowej i ochrona przed nieuczciwą konkurencją** (część D). Dwie pierwsze części nawiązują do podziału znanego z Kodeksu handlowego z 1934 r. na księgę pierwszą: kupiec i księgę drugą: czynności handlowe. Współcześnie chodzi zatem o **problematykę ustrojową przedsiębiorców** (część A), wśród których najliczniej występują **spółki handlowe**. Im też poświęcona jest szczególna uwaga, z rozbudowaniem zwłaszcza problematyki spółek osobowych jako bardzo popularnych w praktyce, a niemających tak licznych i szczegółowych opracowań podręcznikowych jak spółki kapitałowe. Uzupełnienie wykładu stanowi problematyka **spółki europejskiej** i innych form przedsiębiorczości europejskiej.

Jednak prawo handlowe nie ogranicza się tylko do zagadnień prawnych spółek, jak przyjmowano na początku transformacji gospodarczej, lecz dotyczy również **innych przedsiębiorców** (w tym **osób fizycznych, rzemieślników, spółdzielni**) i podmiotów

z założenia niebędących przedsiębiorcami, ale mogących prowadzić działalność gospodarczą (np. **fundacje, stowarzyszenia, osoby prawne samorządu terytorialnego, instytuty badawcze, osoby kościelne**). Odrębnie jest przedstawiona problematyka upadłości i **nowa regulacja prawa upadłościowego**, obowiązująca od 2016 r. wraz z **nową ustawą restrukturyzacyjną**.

**Czynności handlowe** (część B) to zbiorcza nazwa dla obrotu gospodarczego, zwłaszcza **prawa umów**, w których stroną lub stronami są przedsiębiorcy, a więc spoza tzw. obrotu powszechnego, omawianego w ramach klasycznego prawa zobowiązań. Są wśród nich **umowy nazwane** (np. **sprzedaż handlowa, agencja, leasing, przewóz towarów, spedycja, skład, umowy inwestycyjne w budownictwie, ubezpieczenia gospodarcze**) oraz **umowy nienazwane** (np. **franchising, faktoring, outsourcing**), zostały także omówione kwestie ogólniejsze: **sposoby zawierania umów przez przedsiębiorców**, w tym drogą elektroniczną, a także poprzez giełdę towarową i list intencyjny. Ponadto opisano **wykonywanie umów w gospodarce, odpowiedzialność za niedochowanie staranności zawodowej, kary umowne i sposoby zabezpieczenia wierzytelności** (osobiste, rzeczowe, wekslowe, gwarancja bankowa).

W części C znajduje się omówienie skomplikowanych **konstrukcji prawnych weksli, obligacji** i coraz powszechniejszych instrumentów finansowych, takich jak np. **opcje** oraz **sekurytyzacja**. Następnie zostały przedstawione umowy z bankiem: **rachunek bankowy, kredyt bankowy i akredytywa**.

Orzecznictwo pokazuje, jak ważne teoretycznie i praktycznie są obecnie zagadnienia dotyczące **własności przemysłowej** (część D). To kwestie dotyczące **znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, wzorów przemysłowych i patentów**. Odrębną dziedzinę stanowi cywilistyczna strona **ochrony przed nieuczciwą konkurencją**. Każdy współczesny absolwent prawa powinien znać tę problematykę albo w ramach ogólnego przedmiotu, albo wykładu monograficznego.

Przedstawieniu poszczególnych zagadnień przyświecało przekonanie autorów, że należy się skupić na najważniejszych kwestiach, ograniczając szczegóły, które można przenieść do wykładów specjalistycznych i na seminaria. Podręcznik nie może być bowiem zbyt obszerny, jeśli **ma służyć za podstawę do egzaminu przedmiotowego** i swą formą zachęcać do studiowania. Powinien przystępnie i ciekawie prezentować nawet najtrudniejsze problemy, jednocześnie zawierając potrzebną wiedzę, nie omijając dyskusji naukowej oraz **podając źródła w piśmiennictwie i orzecznictwie**. Uzupełnieniu wiadomości służy **wskazanie przed każdym rozdziałem podstawowej literatury**, ale ograniczonej tylko do opracowań zwartych, bez artykułów, glos i przyczynków. Pominięte też z reguły zostały opracowania systemowe (*System Prawa Prywatnego, System Prawa Cywilnego, System Prawa Handlowego*), komentarze do Kodeksu cywilnego i Kodeksu spółek handlowych. Ze względu na podział tematyki między poszczególnych autorów nieunikniona stała się pewna nierównomierność prezentacji zagadnień i ich szczegó-

łowości; dotyczy to również przypisów i odmienności językowych oraz wynika z cech osobistych piszących autorów. W ramach prac redakcyjnych podjęto próbę synchronizacji poglądów poszczególnych autorów, ale nie zawsze się to zapewne udało, dlatego każdy fragment tekstu jest przypisany do nazwiska jego autora. Aktualizacja obejmuje nową ustawę z 5.07.2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej oraz z tej samej daty zmiany w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji i ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wspólnie mamy nadzieję, że drugie wydanie **podręcznika zawierającego całość problematyki prawa gospodarczego prywatnego (handlowego)** zostanie życzliwie przyjęte przez studentów, a także przez środowisko naukowe i praktyków prawa, którym będzie służyć do poznania przedmiotu i odświeżenia wiadomości w nieustannie zmieniającym się stanie normatywnym. Wynika to głównie z rozwoju gospodarczego, ale także z przynależności Polski do Unii Europejskiej – wspólnoty państw o celach głównie gospodarczych.

Publikacja otrzymała w roku 2017 pierwszą nagrodę rektora Uniwersytetu Łódzkiego za najlepszy podręcznik akademicki.

W imieniu zespołu autorskiego  
Prof. zw. dr hab. Wojciech J. Katner  
Sędzia Sądu Najwyższego

Stan prawny na 30.09.2018 r.



Część A

# **PRZEDSIĘBIORCY. PRAWO SPÓŁEK**



## Rozdział A.I

# ZAGADNIENIA WPROWADZAJĄCE

**Podstawowa literatura:** K. Bilewska, A. Chłopecki, *Prawo handlowe*, Warszawa 2015; M. Eteł, *Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim i prawie Unii Europejskiej oraz w orzecznictwie sądowym*, Warszawa 2012; W.J. Katner, *Rozważania nad zakresem oraz treścią prawa gospodarczego i handlowego w Polsce* [w:] *Studia z prawa prywatnego gospodarczego. Księga pamiątkowa ku czci prof. Ireneusza Weissa*, Kraków 2003; W.J. Katner, *Prawo działalności gospodarczej. Komentarz. Orzecznictwo. Piśmiennictwo*, Warszawa 2003; A. Kidyba, *Prawo handlowe*, Warszawa 2015; A. Kidyba, *Prawo handlowe*, Warszawa 2017; K. Kruczałak, *Prawo handlowe. Zarys wykładu*, Warszawa 2001; R.R. Ludwikowski, *Handel międzynarodowy*, Warszawa 2012; *Prawo cywilne i handlowe w zarysie*, red. W.J. Katner, Warszawa 2017; *Prawo gospodarcze prywatne*, red. T. Mróz, M. Stec, Warszawa 2005; *Prawo handlowe*, red. J. Okolski, M. Modrzejewska, Warszawa 2012; S. Prutis, *Instytucje podstawowe prawa prywatnego (w opozycji do regulacji prawa publicznego)*, Białystok 2018; *Publiczne prawo gospodarcze*, red. J. Olszewski, Warszawa 2012; K. Strzyczkowski, *Prawo gospodarcze publiczne*, Warszawa 2011; *System Prawa Handlowego*, t. 1, *Prawo handlowe – część ogólna*, red. S. Włodyka, Warszawa 2009; *System Prawa Handlowego*, t. 9, *Międzynarodowe prawo handlowe*, red. W. Popiołek, Warszawa 2013; *Instytucje gospodarki rynkowej*, red. T. Włodyka, M. Smaga, Warszawa 2012.

## **§ 1. Prawo gospodarcze i handlowe jako część prawa cywilnego. Zarys historii prawa handlowego. Prawo gospodarcze publiczne i prywatne. Określenie prawa gospodarczego i handlowego**

Relacje gospodarcze pomiędzy podmiotami prawa (osobami fizycznymi i prawnymi) są oparte przede wszystkim na umowach, czyli na czynnościach cywilnoprawnych. Są one podstawą powstania większości podmiotów, które po spełnieniu przesłanek ustawowych stają się przedsiębiorcami. Także wtedy, gdy decyzja o działalności gospodarczej jest podejmowana przez indywidualną osobę fizyczną lub jednoosobowego wspólnika, akt założycielski



**prawo  
gospodarcze  
i handlowe**

stanowi oświadczenie woli będące elementem koniecznym każdej czynności prawnej w prawie cywilnym (art. 60 k.c.). Zarówno powstanie przedsiębiorcy, jak i jego działalność w obrocie gospodarczym są związane ze zdarzeniami ze sfery prawa cywilnego. To sprawia, że prawo przedsiębiorców i prawo obrotu gospodarczego, stanowiąc dwie części prawa, nazywanego według różnych tradycji albo prawem gospodarczym i handlowym, albo prawem gospodarczym prywatnym, albo też krótko – prawem handlowym, nie jest odrębną dziedziną prawa, lecz **działem w ramach prawa cywilnego**. Dydaktycznie jest traktowane jako ostatnia część prawa cywilnego materialnego, ponieważ program ogółu uniwersytetów słusznie wymaga sekwencji swoich przedmiotów, tak aby przystępujący do wykładu z prawa gospodarczego i handlowego mieli już wiedzę z zakresu powszechnego prawa cywilnego, w szczególności części ogólnej, prawa rzeczowego i prawa zobowiązań.

W ustawodawstwach poszczególnych krajów postępuje się różnie z zaliczeniem lub wyodrębnieniem prawa handlowego z prawa cywilnego i nie jest to nawet zależne od przynależności do tradycyjnych europejskich systemów prawa romańskiego lub germańskiego. Przykładem są Włochy i Szwajcaria, które włączyły wprost regulacje prawa spółek i umów handlowych do kodeksów cywilnych, a Francja i Niemcy mają regulacje odrębne spółek handlowych, poza kodeksami cywilnymi i handlowymi. Punktu widzenia nie zmieniła przynależność większości krajów europejskich do Unii Europejskiej, mającej swoje podstawy we współpracy gospodarczej i stopniowe ujednoczenie nie tylko prawa publicznego, ale także prawa prywatnego w ramach Unii.

Burze dziejowe spowodowały, że Polska dość późno kształtowała swoje ustawodawstwo w dziedzinie obrotu gospodarczego, ale przedwojenne wyodrębnienie prawa handlowego (prawo spółek i czynności handlowych w Kodeksie handlowym z 1934 r.) miało swój wzorzec w niemieckim kodeksie handlowym (*Handelsgesetzbuch* – HGB), obowiązującym przez dziesięciolecia równolegle z kodeksem cywilnym (*Bürgerliches Gesetzbuch* – BGB). Wzorcem dla Kodeksu zobowiązań z 1933 r. był przede wszystkim szwajcarski kodeks cywilny w części zobowiązań (*Schweizerische Zivilgesetzbuch* – *Obligation enrecht*) oraz francuski kodeks cywilny (*Code Civil* – CC). Zmiany ustrojowe po wojnie spowodowały w zakresie obrotu zanik stosowania Kodeksu handlowego wskutek wydania przepisów szczególnych, obowiązujących w stosunkach między rozpowszechnionymi aż do 1989 r. tzw. jednostkami gospodarki uspołecznionej – j.g.u. (zwłaszcza przedsiębiorstwami państwowymi – dekret z 1950 r. i spółdzielniami – ustawa z 1961 r., zaś dla umów sprzedaży, dostawy i umów w budownictwie między j.g.u. – uchwały Rady Ministrów); Kodeks zobowiązań miał zastosowanie głównie w tzw. obrocie powszechnym. W 1964 r. został uchwalony obowiązujący Kodeks cywilny, starający się przywrócić rangę regulacji kodeksowej w zakresie całego obrotu cywilnoprawnego, tzw. powszechnego i gospo-

**zasada  
jedności prawa  
cywilnego**

darczego, w tym uspołecznionego, przez proklamowanie zasady jedności prawa cywilnego. Miała ona przez wiele lat wyłącznie fasadowe znaczenie, ale mimo to odegrała pierwszorzędą rolę w obronie cywilnoprawnego charakteru ówczesnego obrotu gospodarczego, zdominowanego ze względów politycznych i ekonomicznych przez tzw. system nakazowo-rozdzielczy. Nawet jeśli zburzone były reguły rynkowe, gospodarką sterowano administracyjnie, narzucano ceny urzędowe i występował obowiązek zawierania umów o z góry określonych ich podmiotach i treści; były to jednak umowy, których korzenie starały się osiągnąć zasad prawa cywilnego, a Kodeks cywilny stanowił o zdolności prawnej, zdolności do czynności prawnych i elementach istotnych znaczącej części stosunków cywilnoprawnych. Na konstrukcji stosunku cywilnoprawnego, cechującego się równością występujących w nim podmiotów, opierały się bowiem i opierają nadal w gospodarce rynkowej, funkcjonującej w warunkach wolności gospodarczej, relacje prawne między podmiotami prawa wymienionymi w art. 1 k.c.

**konstrukcja  
stosunku cywil-  
noprawnego**

Przepisy Kodeksu cywilnego i innych aktów prawnych regulujących stosunki cywilnoprawne w gospodarce należą tradycyjnie do prawa prywatnego. Przeciwstawia się mu prawo publiczne gospodarcze, czyli zespół przepisów, głównie o charakterze administracyjnoprawnym, realizujących konstytucyjne uprawnienie państwa do ingerencji w gospodarkę (art. 22 Konstytucji RP). Konsekwencje podziału na prawo gospodarcze prywatne i publiczne, dawniej uzasadnione, obecnie stały się nieprawdziwe, prowadząc do niepożądanych skutków, między innymi poprzez niekiedy podwójne regulacje prawne tych samych kwestii oraz różnie definiowane te same pojęcia. Najlepszym tego przykładem jest pojęcie przedsiębiorcy (o czym szczegółowo będzie mowa w rozdz. A.II), który ma różne określenia w Kodeksie cywilnym i w uchylonej już ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, ale także w nowym Prawie przedsiębiorców z 2018 r. Rozziew terminologiczny zatem się pogłębia i utrwała. Tymczasem współcześnie staje się coraz częściej widoczne w praktyce, że należy ujednoczyć unormowania prawne – w tym zasady i pojęcia prawne w regulacjach prywatno- i publicznoprawnych – tak dalece, jak to tylko jest konstrukcyjnie możliwe. Nie kłóci się to z wyodrębnieniem wielu instytucji właściwych dla prawa gospodarczego publicznego, jak ograniczenia działalności gospodarczej poprzez decyzje administracyjne o koncesjach i zezwoleniach, w zakresie ochrony konkurencji i przeciwstawiania się monopolom, zabezpieczenia dostaw energii elektrycznej, gazu itp.<sup>1</sup>

**prawo prywatne  
gospodarcze**

**prawo publiczne  
gospodarcze**

Jednoznaczne określenie, czym jest prawo gospodarcze i handlowe, nie jest łatwe i w piśmiennictwie wysuwane są różne propozycje. Poprawne wydaje się uznanie, że jest to **dział prawa cywilnego dotyczący powstania, funkcjonowania i ustania przedsiębiorców oraz wykonywania przez nich czyn-**

**pojęcie prawa  
gospodarczego  
i handlowego**

<sup>1</sup> Zob. bliżej K. Strzyczkowski, *Prawo gospodarcze...*

**Wojciech J. Katner** – profesor zwyczajny doktor habilitowany; kierownik Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego Uniwersytetu Łódzkiego; sędzia Sądu Najwyższego; specjalizuje się w prawie cywilnym i handlowym, zwłaszcza w problematyce przedsiębiorców i umów oraz odpowiedzialności cywilnej; autor wielu opracowań w tym zakresie, m.in. monografii i podręczników akademickich.

Podręcznik w sposób przystępny prezentuje nawet najtrudniejsze problemy, jednocześnie przybliżając potrzebną wiedzę, nie omijając dyskusji naukowej oraz podając źródła w piśmiennictwie i orzecznictwie. Uzupełnieniu wiadomości służy wskazanie przed każdym rozdziałem podstawowej literatury.

Na wykład kursowy składają się cztery części, w których zaprezentowano:

- prawo przedsiębiorców, zwłaszcza spółek handlowych (część A),
- prawo umów handlowych nazwanych i nienazwanych (część B),
- instrumenty finansowe, papiery wartościowe i umowy z bankiem, w tym skomplikowane konstrukcje prawne weksli, obligacji, opcji i sekurytyzacji (część C),
- prawo własności przemysłowej: znaki towarowe, oznaczenia geograficzne, wzory przemysłowe i patenty oraz ochronę przed nieuczciwą konkurencją (część D).

W opracowaniu zostały uwzględnione zmiany normatywne wynikające z nowego Prawa przedsiębiorców z 2018 r. i innych ustaw gospodarczych uchwalonych w latach 2017–2018.

**Publikacja otrzymała pierwszą nagrodę Rektora Uniwersytetu Łódzkiego w konkursie na najlepszy podręcznik akademicki.**

„Podręcznik nawiązuje do najlepszych tradycji podręczników akademickich. Zawiera kompleksowy opis instytucji prawnych z zakresu prawa gospodarczego prywatnego. (...) Poszczególne rozdziały zostały opracowane przez wybitnych specjalistów, cenionych w nauce prawa gospodarczego prywatnego (...). Publikacja ma duży walor dydaktyczny, praktyczny i naukowy, powinna spotkać się ze znacznym zainteresowaniem studentów i praktyków prawa”.

*Prof. dr hab. Joanna Kruczalak-Jankowska*

„Jest to opracowanie o dużej wartości poznawczej, dydaktycznej i praktycznej, (...) jedyne w piśmiennictwie polskim w pełni realizujące wymogi wynikające z programu studiów prawniczych w zakresie przedmiotu «prawo gospodarcze i handlowe» (...) o wybitnych walorach merytorycznych oraz (...) wzorowe pod względem formy prezentacji”.

*Prof. dr hab. Wojciech Pyziół*

**LEXOTEKA**  
więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników  
dostępnych online

**[www.lexoteka.pl](http://www.lexoteka.pl)**



9788381601078 W02P01

**ZAMÓWIENIA:**

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8160-107-8



9 788381 601078